

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Nariadením vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje Národný park Veľká Fatra, jeho zóny a ochranné pásmo (ďalej len „nariadenie vlády“) budú podľa § 30 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovené štyri zóny a budú upravené hranice národného parku a jeho ochranného pásma. Dôvodom zmeny hraníc a zonácie je prehodnotenie tohto územia z hľadiska stavu biotopov a povahy prírodných hodnôt a cieľov ochrany.

Nariadenie vlády prispeje k riešeniu výhrad, ktoré identifikovala Európska komisia v žalobe voči Slovenskej republike (Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 22. júna 2022 vo veci C-661/20 Komisia/Slovensko) vo veci nedostatočnej ochrany biotopov hlucháňa hôrneho. Veľká Fatra je súčasťou biotopov jadrovej populácie hlucháňa hôrneho na Slovensku a výmera (potencionálnych) biotopov tohto druhu v bezzásahovom režime by sa zonáciou zvýšila z 2 735,2572 ha na 3 401,265 ha. Prispeje tiež k plneniu záväzkov vyplývajúcich z členstva v Európskej únii, ako aj ku konaniu, ktoré vedie Európska komisia voči Slovenskej republike vo vzťahu k územiám európskeho významu (konanie k porušeniu zmlúv č. 2019/2141 týkajúce sa nesplnenia povinnosti vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 a článku 6 ods. 1 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2).

Národný park Veľká Fatra (ďalej aj „národný park“) sa v navrhovanej úprave hraníc prekrýva s 27 existujúcimi územiami národnej sústavy chránených území (§ 17 ods. 1 zákona.), a to 12 národnými prírodnými rezerváciami, 4 prírodnými rezerváciami, 4 chránenými areálmi, 1 národnou prírodnou pamiatkou a 6 prírodnými pamiatkami. Celková výmera týchto chránených území predstavuje 8 348,16 ha (vrátane ich ochranných pásiem). Po schválení zonácie národného parku budú tieto chránené územia v národnom parku zrušené. To sa nevzťahuje na jaskyne (upravené v § 24 zákona), ktoré sa nachádzajú na území národného parku. Značná časť národného parku Veľká Fatra je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Do národného parku zasahuje územie európskeho významu (ÚEV) SKUEV0238 Veľká Fatra a Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Veľká Fatra (SKCHVU033). CHVÚ Veľká Fatra zasahuje aj do ochranného pásma národného parku, rovnako ako SKUEV0238 Veľká Fatra, SKUEV0164 Revúca a SKUEV0253 Váh.

Národný park po vymedzení zón bude zodpovedať manažmentovej kategórii chránených území podľa IUCN Národný park – kategória II. IUCN definuje národný park ako rozsiahle prírodné alebo prírode blízke územie, určené na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia.

Súčasťou Národného parku Veľká Fatra a jeho ochranného pásma je aj lokalita – Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec, vyhlásená Uznesením vlády SSR č.21 z 26.1.1977, zapísaná v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO pod identifikačným

čísлом 622rev. na základe Dohovoru o ochrane svetového a kultúrneho dedičstva v Kolumbii v Cartagene na 17. zasadaní Výboru svetového dedičstva dňa 11. decembra 1993. Taktiež pamiatková rezervácia má právoplatne vyhlásené ochranné pásmo, ktoré bolo upravené rozhodnutím Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PU-07/1520-11/7509 zo dňa 30. októbra 2007, ktoré je taktiež súčasťou vyššie uvedenej lokality. Lokalita Pamiatkovej rezervácie s ochranným pásmom podlieha záujmom chránených zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Predmetom ochrany chráneného územia je 37 biotopov európskeho významu a národného významu podľa prílohy č. 1 k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláska č. 170/2021 Z. z.“), biotopy 180 chránených druhov rastlín podľa prílohy č. 4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z., biotopy 35 chránených druhov živočíchov a 19 druhov vtákov podľa prílohy č. 5 k vyhláske č. 170/2021 Z. z., ako aj vybrané abiotické javy.

Zámer vyhlásiť Národný park Veľká Fatra bol oznámený listom Okresného úradu Žilina z 8. decembra 2022 v súlade s § 50 zákona. Oproti súčasnému stavu na návrh dotknutých obcí sú z ochranného pásma týmto návrhom nariadenia vylúčené zastavané územia obcí v katastrálnych územiach Čremošné, Háj, Kónské, Krpeľany, Mošovce, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Rakša, Ružomberok, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok, Staré Hory, Turčianska Štiavnička, Turčianske Jaseno, Turčiansky Michal, Záborie, ktoré sú určené na zástavbu, ako aj širšie územie so zámerom výstavby. Ostatné zmeny stupňa ochrany oproti súčasnému stavu sa navrhujú len so súhlasom dotknutých vlastníkov.

Návrh nariadenia vlády bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie a pozitívny vplyv na životné prostredie. Návrh nariadenia vlády je bez vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a bez sociálnych vplyvov.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.